

Too Big to Fail, Too Small to Succeed

Scris de Florin Rusu

Luni, 12 Septembrie 2011 09:00

Exista filme care merita vazute in pofida (sau mai degraba tocmai datorita) ideologiei care sta in spatele lor. Un film bine realizat merita vazut, desi scenaristul sau vede lumea prin ochelari cu o disproportionata preferinta pentru lentila stanga. Unul dintre acestea este ecranizarea mult laudatului volum al reporterului economic al New York Times, Andrew Ross Sorkin: "[Too Big to Fail: The Inside Story of How Wall Street and Washington Fought to Save the Financial System---and Themselves](#)

". Faptul ca Sorkin este jurnalist si nu economist de profesie (sau si mai rau academician sau laureat al premiului Nobel) explica de ce, in cest caz, filmul este mai bun decat cartea: mai importanta decat interpretarea este naratiunea, firul epic al evenimentelor care au condus la prabusirea Lehman Brothers

Productia este una a HBO, ceea ce in mare masura garanteaza calitatea filmului. E drept ca ea nu se ridica la nivelul seriei [John Adams](#), in pofida faptului ca Paul Giamatti joaca in ambele productii (daca in ultima este personajul principal, in

[Too Big to Fail](#)

se multumeste cu rolul "secundar" al lui Ben Bernanke). De altfel, dincolo de orientarea ideologica a autorului cartii dupa care s-a facut ecranizarea, paradoxal, performantele artistice ale lui Paul Giamatti si William Hurt (Hank Paulson in film) sunt cea de-a doua critica care poate fi ridicata productiei. Reprezentantii guvernului american sunt "baietii buni" si ca urmare a realizarilor celor doi actori. O nota buna in schimb primesc realizatorii pentru faptul ca exponentii sectorului privat nu sunt prezentati ca niste monstree, ci sunt profund umanizati. Singurele figuri care fac nota discordanta este CEO-ul Lehman Brothers, Richard Fould (jucat de James Woods), intruchiparea lacomiei si a "esecului pietei" si Timothy Geithner (Billy Crudup), imaginea, nu lipsita de realism, dupa cum arata si istoria Fed-ului din New York, de sforar sef al birocratiei financiare americane.

Ideea filmului este prezentarea unor detalii de culise din perioada falimentului Lehman Brothers. Probabil ca multe din discutiile prezentate chiar au avut loc, Sorkin fiind un ziarist cu surse extrem de bine plasate la Washington. Impresia lasata este ca naratiunea se bazeaza pe povestirile staff-ului lui Hank Paulson si, probabil, pe cele ale lui Timothy Geitner sau a unor apropiati ai acestuia. Dat fiind faptul ca reprezentantii bancilor sunt prezentati aproape exclusiv in dialog cu autoritatile, probabil ca Sorkin n-a avut un acces la fel de detaliat la informatii si discutii confidentiale din aceasta zona. Concluzia filmului, neagumentata decat cu cateva declaratii ale presedintilor americani Reagan, Clinton sau Bush, si care trebuie luata de axioma idiosincratice a autorului cartii este ca dereglementarea a dus la actuala criza financiara. Adevar partial de altfel, dereglementarea (prin exces de noi reglementari) a sistemului financiar a condus la o diluare fara precedent a dreptului de proprietate asupra banilor si la o impachetare

Too Big to Fail, Too Small to Succeed

Scris de Florin Rusu

Luni, 12 Septembrie 2011 09:00

---

extrem de daunatoare a riscului reprezentat de politici publice de sustinere a consumului pe datorie cu orice pret. Politici care erau prezentate drept sociale si lipsite de orice risc sistemic. Oligopolizarea sistemului bancar, care a creat monstri "too big to fail", este si ea o concluzie partial adevarata, inasa tocmai interventionismul statului a favorizat aceasta concentrare fara precedent a puterii Wall Street.

Partea cea mai credibila a filmului este reprezentata de raportul dintre autoritati (reglementatori) si reprezentantii sectorului privat (reglementati). Intre cele doua parti exista o simbioza perfecta, se cunosc mai bine decat isi cunosc fiecare familia (una dintre cele mai bune fragmente din film este prezentarea de catre William Hurt a portretelor psihologice ale presedintilor bancilor bancilor comerciale, ce aminteste de prezentarea jucatorilor de poker din [Lock, Stock and Two Smoking Barrels](#), al lui Guy Ritchie). Concentrarea pe naratiune si eliminarea interpretarii lui Sorkin face din acest film o adevarata descriere a esecului reglementarii intr-o economie, a capturarii reglementatorului de catre oligopolul (creat chiar de reglementator de altfel) celor reglementati. In pofida a ceea ce sustinea public Hank Paulson (secretar al Trezoreriei si fost CEO al Goldman Sachs), ca nu vrea sa intre in istorie ca Mr Bail-out, niciunul dintre fostii sai colegi de pe Wall Street nu concepea ca acesta sa nu implice bani publici in salvarea Lehman Brothers. Banca americana a intrat in faliment, si nu s-a vandut la timp pentru a evita aceasta soarta, si pentru ca toata lumea, de la CEO-ul Richard Fould la eventualii cumparatori, credea ca activele neperformante vor fi preluate de guvern sau ca cel putin acesta le va garanta, precum a facut-o in cazul preluarii Bear Sterns de catre J.P. Morgan.

Insa ceea ce m-a distrat cel mai mult vizionand acest film a fost exercitiul de imaginatie pe care l-am facut, inchipuindu-mi cu decurg intalnirile dintre omologii guvernantilor americani de pe malurile Dambovitei cu reprezentatii bancilor comerciale din Romania. Presa ar trebui sa se dea peste cap sa "produca" inregistrari nu de la BPN-ul PDL, ci de la aceste "intalniri de taina" unde vedete nu sunt Hank Paulson, Ben Bernanke, Timothy Geitner, Vikram Pandit, Jamie Dimon etc, ci Gheorghe Ialomitanu, Mugur Isarescu, Mugur Stet, Radu Gratian Ghetea, Sergiu Oprescu sau fostul CEO al BRD, fost angajat al Fiscului francez, Patrick Gelin, etc. Si ultimul, dar nu cel din urma, cu voia dumneavoastra, Traian Basescu. Ar rezulta nu o naratiune plina de dramatism ca in cazul lui Sorkin, ci o adevarata comedie de situatie si limbaj, intitulata nu Too Big to Fail, ci Too Small to Succeed. {jcomments on}